ततो महेन्द्रः परमाभितप्तः श्रुत्वा रवं घोररूपं महान्तं । भये निमग्नस्त्वरितो मुमोच वज्रं महत्तस्य बधाय राजन् ।
स शक्रवज्राभिहतः पपात महासुरः काञ्चनमाल्यधारी । यथा महाशैलवरः पुरस्तात् स मन्दरो विष्णुकराद्विमुक्तः ।
तस्मिन्हते दैत्यवरे भयार्त्तः शक्रः प्रदुद्राव सरः प्रवेष्टुं । वज्रं स मेने न कराद्विमुक्तं वृत्रं भयाच्चापि हतं न मेने ।
सर्व्वे च देवा मुदिताः प्रहृष्टा महर्षयश्चेन्द्रमभिष्टुवन्तः । सर्व्वांश्च दैत्यांस्त्वरिताः समेत्य जघ्नुः सुरा वृत्रबधाभितप्तान् । ८०२०
तैस्ताड्यमानोऽस्त्विदशैः समेतैः समुद्रमेवाविविशुर्भयार्त्ताः । प्रविश्य चैवोदधिमप्रमेयं झषाकुलं नक्रसमाकुलञ्च ।
तदा स्म मन्त्रं सहिताः प्रचक्रुस्त्रैलोक्यनाशार्थमभिस्मयन्तः । तत्र स्म केचिन्मतिनिश्चयज्ञास्तांस्तानुपायानुपवर्णयन्ति ।
तेषान्तु तत्र क्रमकालयोगाद्घोरा मतिश्चिन्तयतां बभूव । ये सन्ति विद्यातपसोपपन्नास्तेषां विनाशः प्रथमन्तु कार्य्यः ।
लोका हि सर्व्वे तपसा ध्रियन्ते तस्मात्त्वरध्वं तपसः क्षयाय । ये सन्ति केचिच्च वसुन्धरायां तपस्विनो धर्म्मविदश्च तज्ज्ञाः ।
तेषां वधः क्रियतां क्षिप्रमेव तेषु प्रणष्टेषु जगत्प्रणष्टं । एवं हि सर्व्वे गतबुद्धिभावा जगद्विनाशे परमप्रहृष्टाः । ८०२५
दुर्गं समाश्रित्य महोर्म्मिमन्तं रत्नाकरं वरुणस्यालयं स्म ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि तीर्थयात्रापर्व्वणि वृत्रवधोपाख्याने एकशतोऽध्यायः ॥ १०१ ॥
॥ लोमश उवाच ॥ समुद्रन्ते समाश्रित्य वारुणं निधिमम्भसः । कालेयाः सम्प्रवर्त्तन्त त्रैलोक्यस्य विनाशने ।
ते रात्रौ समभिक्रुद्धा भक्षयन्ति सदा मुनीन् । आश्रमेषु च ये सन्ति पुण्येष्वायतनेषु च ।
वशिष्ठस्याश्रमे विप्रा भक्षितास्तैर्दुरात्मभिः । अशीतिः शतमष्टौ च नव चान्ये तपस्विनः ।
च्यवनस्याश्रमं गत्वा पुण्यं द्विजनिषेवितं । फलमूलाशनानां हि मुनीनां भक्षितं शतं । ८०३०
एवं रात्रौ स्म कुर्व्वन्ति विविशुश्चार्ष्णवं दिवा । भरद्वाजाश्रमे चैव नियतब्रह्मचारिणः ।
वाय्वाहाराम्बुभक्षाश्च विंशतिः संनिसूदिताः । एवं क्रमेण सर्व्वांस्तानाश्रमान् दानवास्तदा ।
निशायां परिबाधन्ते मत्ता भुजबलाश्रयात् । कालोपसृष्टाः कालेया घ्नन्तो द्विजगणान् बहून् ।
नचैनानन्वबुध्यन्त मनुजा मनुजोत्तम । एवं प्रवृत्तान् दैत्यांस्तांस्तापसेषु तपस्विषु ।
प्रभाते समदृश्यन्त नियमाहारकर्षिताः । महीतलस्था मुनयः शरीरैर्गतजीवितैः । ८०३५
क्षीणमांसैर्व्विरुधिरैर्व्विमज्जान्त्रैर्व्विसन्धिभिः । आकीर्णैराबभौ भूमिः शङ्खानामिव राशिभिः ।
कलसैर्विप्रविद्धैश्च स्रुवैर्भग्नैस्तथैव च । विकीर्णैरग्निहोत्रैश्च भूर्व्वभूव समावृता ।
निस्वाध्यायवषट्कारं नष्टयज्ञोत्सवक्रियं । जगदासीन्निरुत्साहं कालेयभयपीडितं ।
एवं संक्षीयमाणाश्च मानवा मनुजेश्वर । आत्मत्राणपरा भीताः प्राद्रवन्त दिशो भयात् ।
केचिद्गुहाः प्रविविशुर्निर्झरांश्चापरे तथा । अपरे मरणोद्विग्ना भयात्प्राणान् समुत्सृजन् । ८०४०
केचिदत्र महेष्वासाः शूराः परमहर्षिताः । मार्गमाणाः परं यत्नं दानवानां प्रचक्रिरे ।
नचैतानधिजग्मुस्ते समुद्रं समुपाश्रितान् । श्रमं जग्मुश्च परममाजग्मुः क्षयमेव च ।
जगत्युपशमं जाते नष्टयज्ञोत्सवक्रिये । आजग्मुः परमामार्त्तिं त्रिदशा मनुजेश्वर ।
समेत्य समहेन्द्राश्च भयान्मन्त्रं प्रचक्रिरे । शरण्यं शरणं देवं नारायणमजं विभुं ।
तेऽभिगम्य नमस्कृत्य वैकुण्ठमपराजितं । ततो देवाः समस्तास्ते तदोचुर्मधुसूदनं । ८०५५